

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Valja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: BARCLAY 6189
NO. 305. — ŠTEV. 305.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 29, 1928. — SOBOTA, 29. DECEMBRA 1928.

TELEFON: BARCLAY 6189
VOLUME XXXVI — LETNIK XXXVI

Posredovanje je bilo brezuspešno.

REPUBLIKI PARAGVAJ IN BOLIVIJA STA SI ZOPET V LASEH

Paragvaj je sporočil državnemu departmentu, da bolivijske čete zopet napredujejo v Chaco ozemlju. — Položaj je baje resen.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. — Obdolžitve, da so bolivijske čete zopet zasedle fort Vanguardia ter napredovale dvanajst milj dalje v sporno ozemlje, so bile vsebovane v noti, izročeni državnemu departmentu ter načelniku panameriškega posebnega upravnega komiteja.

Nota pravi, da je novo gibanje "ustvarilo resen položaj" ter dolži Bolivijo, da izkorišča povelje, dano paragvajskim četam, naj prenehajo s sovražnostmi.

Ta informacija je pokazala, da ni Bolivija zadostila svoji obljubi in da je bil zopet ustvarjen nov resen položaj, ker se ne more Paragvaj sam izogniti novim bojem, — kot se je glasilo v poslanici.

Bolivijska in paragvajska vlada sta izjavili, da so bila ustavljena vsa gibanja čet potem ko sta oba naroda sprejela dobro službo Panameriške upravne konference da posreduje glede zadnje mejne zadrege.

Bati se je, da bodo vsled novih razvojev zavlečeni napor konference, da uveljavi spravo med obema deželama.

LA PAZ, Bolivija, 28. dec. — List La Razon je v današnjem uredniškem članku napadel obdolžitve, da je skušala Bolivija ovirati delo Panameriške upravne konference.

POVRATEK KRALJEVE BOLEZNI

Kralju se je vrnila bolezen. — Večerni buletin je povzročil veliko vznemirjenje. — Zdravniki so povedali o nezadovoljivem dnevu in o izgubi moči, katero si je bil težavo pridobil.

LONDON, Anglija, 28. dec. — Kralju Jurju se je povrnila bolezen.

Dosti vznemirjenja je bilo opaziti večer zvečer v Buckingham palači po izdaji večernega buletina, ki se je glasil:

— Stanje kralja ni bilo posebno zadovoljivo. Kralj nima teka. Pulz je ostal stalen.

Za tem udarec na zaupanje naroda leži zopetno ponovljenje strašne "splošne infekcije". S to besedo so označili zdravniki strup v krvi, septicemijo ali nekaj povsem različnega od inficiranih pljušč.

Ko je bakterijolog, dr. Whiteby, večer popoldne zopet obiskal kralja, se izprva ni spoznalo važnosti njegovega obiska. — Dr. Whiteby je ostal celo uro ter je zvečer napravil analizo, "ki bila popolnoma zadovoljiva".

Lord Dawson je preživel večer pet ur v kraljevi palači ter je zjutraj popoldne zvečer izgledal izvanredno vznemirjen in v skrbeh.

Domnava se, da je infekcija v krvi čista, ki je že večkrat napadla kraljevo sree.

Fraze v večernem buletinu, da je pulz stalen, smatrajo številni mnanji zdravniki za znak obnov-

ljene skrbi za sree, čeprav kaže, da ni nobenega neposrednega vzroka za vznemirjenje.

Intenzivna slabost pacienta je deloma posledica njegove nezmožnosti, da obdrži v sebi hrano.

COOLIDGEOVA ŽENA NA LOVU

Mrs. Coolidge se je prvičkrat pridružila svojemu možu pri streljanju na ptice.

SAPELO ISLAND, Ga., 28. decembra. — Mrs. Coolidge se je udeležila večer svoje prve lovske ekspedicije. Že preje se je večkrat pridružila svojemu možu pri ribolovu ter imela pogosto večjo srečo kot pa njen mož, a sedaj se je udeležila svojega prvega lova na jerebice.

Puška majhnega kalibra je bila izbrana iz arzenala na posestvu Mr. Coffina za Mrs. Coolidge. Večer je predsednik Coolidge načeloval lovskega izleta, tekoma katerega je ustrelil šest fazanov in dva divja purana.

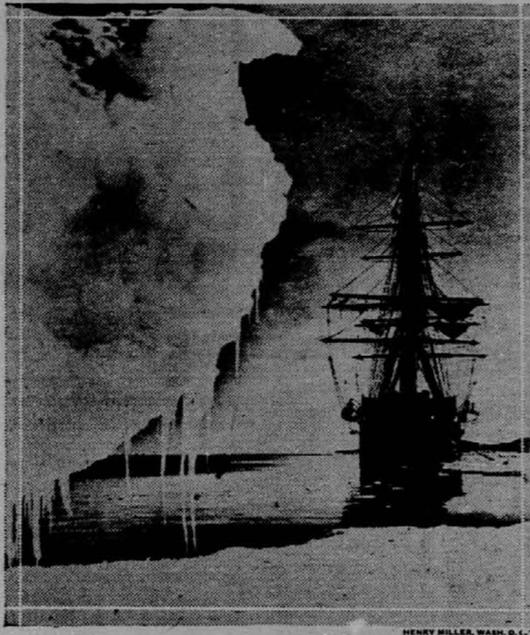
Usmrčenje mehiškega bandita

MEXICO CITY, Mehika, 28. decembra. — Maximilian Viguera, najbolj strašni bandit Mehike, je bil ustreljen danes zjutraj ob petih po prekem sodu, ki je trajal celo noč.

Viguera, ki je bil ujet večer izven mehiškega glavnega mesta, je bil priveden pred vojaško sodišče ob sedmih zvečer ter obsojen na smrt zaradi različnih činov, radi katerih je bilo njegovo ime strah cele okolice.

Ameriški poslanik Morrow je bil ustavljen pred tremi meseci od bandite Viguera.

V DEŽELI VEČNEGA LEDU IN SNEGA



se nahajata zdaj dve ekspediciji Byrdova in Wilkinsova. Njun smoter je, natančno preštudirati ozemlje okrog Južnega tečaja, napraviti karte, slike itd. Slika nam kaže pogled na ladjo "Terra Nova", s katero se je bil pred leti podal angleški kapitan Scott proti Južnemu tečaju. Nesrečni kapitan je na povratku zmrznul.

NOVOIZVOLJENI PREDSEDNIK SE VRAČA PROTI DOMOVINI

Na krovu bojne ladje Utah so izvršili na čast Herbert Hooverju "General Quarters". — Ladja se bliža ekvatorju ter bo dospela v Hampton Roads dne 6. januarja. — Brazilija bo poslala zastopnika.

Na krovu Utah, 28. dec. — Novo izvoljeni predsednik Hoover se je večer oddaljil od celine in bo trajalo deset dni, da se bo bojna ladja približala Virginia Capes.

Ko je zavila bojna ladja "Utah" krog severozidnega vogala Brazilije, ki moli globoko v Atlantik, je odplula direktno proti ekvatorju, katerega bo preplula enkrat tekoma današnjega dne.

Celo jutro so bile večer vidne gore brazilске obali, na razdaljo dvajsetih ali tridesetih milj preko modrega, tropičnega vodovja, ki se je zibalo mirno v rahlih južno-iztočnih pasantnih vetrovih.

Nekako opoldne, v bližini Natala, je bila bojna ladja 22 milj od obali, najbližje deželi, odkar je zapustila Rio de Janeiro. Njena pozicija je bila nekako 356 milj južno od Ekvatorja.

"Utah" dela nekako 350 milj na dan.

Večer zjutraj je novo izvoljeni predsednik opazoval "General quarters". To je ladijski drill, obstoječ iz bojnih manevrov in teoretičnega streljanja z dalekosežnimi topovi.

Vsak mornar je zavzel svojo bojno postojanko in vse operacije se je izvedlo kot tekoma sspoda s sovražnikom, razven dejanskega streljanja s topovi.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. V sporočilu z bojne ladje "Utah" je naprosil Hoover poveljnika tega mornariškega okraja v Norfolk, Va., naj opusti vse salute, časti in obiske, ko bo dospel dne 6. januarja v Hampton Roads. Vse vojaške in mornariške oblasti v Norfolku in forta Monroe bodo obveščene o tej letji predsedniški bilo objavljeno večer.

RIO DE JANEIRO, Brazilija, 28. decembra. — Možnost, da bo Brazilija odposlala posebnega odposlanika k inauguraciji predsednika Hooverja, je bila predmet razprav danes.

Splošno prevladuje v vladnih in ljudskih krogih prepričanje, da bi bilo izvanredno primerno odposlati posebnega odposlanika k inauguraciji Hooverja, vspricho navdušenega sprejema, katerega je bil deležen v Braziliji.

Zastrupljenja z alkoholom.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Prohibicijski komisar Doran je objavil večer, da so bili slučajni smrti vsled zastrupljenja z alkoholom v tem letu manj številni kot drugače.

Moran je pripisoval to dejstvo novi denaturalizacijski metodi. S tem je priznal indirektno, da so bili slučajni smrti v zadnjem času posledica zastrupljenja zvezne vlade.

Kitajska dobila avtonomijo.

LONDON, Anglija, 28. dec. — Angleško-kitajska pogodba, ki je bila podpisana dne 20. decembra, razveljavlja vse revizije v drugih pogodbah, ki se tičejo pravice Kitajske, da dovoli svoje lastne carinske pogoje, ki jo na kak način omejujejo. Besedilo pogodbe je bilo objavljeno večer.

STRAHOVITO ŠIRJENJE INFLUENCE

Generalni zdravnik Združenih držav smatra položaj skrajno resnim. — Domneva, da bodo prišle Atlantiške države sedaj na vrsto.

WASHINGTON, D. C., 28. dec. Generalni zdravnik Cummings je rekel večer, da zre z vznemirjenjem na širjenje influence, ki je po njegovem mnenju zelo resno. On je prepričan, da se bo razširila influenza po vseh atlantiških državah in da bo presešlo število smrtnih slučajev 15.000.

Generalni zdravnik je tudi izjavil, da se bo mogoče pojavil drugi in še ostrejši val epidemije tekoma te zime. Pomiril pa je javnost z zagotovilom, da je sedaj prevladujoča bolezen dosti bolj mila kot je bila leta 1918.

Pozval je javne zdravstvene uradnike, naj sporoče vse slučaje, da bo mogoče ukreniti vse potrebno.

— Smrtna lestvica je sedaj nizka, v proporciji slučajev, — je dostavil, — in vsled tega ne vidim nobenega povoda za javno vznemirjenje. Vsaka tako razširjena epidemija pa je sama posebi resna stvar. Povsem upravičeno je domnevanje, da bo umrljivost v tem letu večja kot pa je bila leta 1926.

Čenitev enega milijona in četrst milijard je temeljila na dosedanjem številu prijavljenih slučajev iz vseh, razven sedmih držav.

POLICIST USTRELIL JETNIKA

Aretiran mladič, osumljen roparskega napada, se je iztrgal ter podlegel n t o revolverju policista.

Tri krogle so povzročile smrt Louis Bianca, starega devetnajst let, v Harlem bolnici.

Policist Frank Moran je aretiral Bianca na 101. cesti in drugi Ave. na temelju suma, da je ropal prodajalno nekega Žida na stoti cesti pred več talmi. Policist je nato poklical taksi ter ukazal Bianci, naj stopi noter.

Ko mu je Moran sledil, se je Bianca obrnil, se zgrabil z njim ter nato zbežal po drugi Avenue. Ker se ni hotel Bianca brigati za svarilni strel, je oddal Moran tri nadaljne strele nanj.

Več ur pozneje bil Bianca ujet ter odveden v jetniški oddelček Harlem bolnice.

Policija je izjavila, da je bil Bianca šele pred kratkim izpuščen iz Elmira poboljševalnice.

Dva moška ubita od plina

Dva moška so našli večer zvečer mrtva, očitno zastrupljena s plinom, v neki sobi na iztočni 49. cesti. Bila sta Oskar Sundquist, star 45 let in John Dahlquist, star 47 let.

Španska armada reorganizirana.

PARIZ, Francija, 28. dec. — Poročila s francosko-španske meje javljajo, da namerava diktator Primo de Rivera izvesti obširno reorganizacijo armade.

BENITO MUSSOLINI ODPRAVLJA STARE NOVOLETNE OBIČAJE

Mussolini je odpravil novoletne obiske fašistovskih uradnikov, ker je mnenja, da je bilo ustavljeno delo v vladnih uradih za več dni. — Diplomati bodo obiskali kralja. — V Vatikanu bo ostalo po starem.

RIM, Italija, 28. dec. — Fašistovska "revolucija" je bila razširjena na starodavno rimsko tradicijo, tikajočo se novoletnih državnih cerimonij in obiskov.

Dolgo je bila navada v Večnem mestu, da niso le ministri in tajniki formalno obiskovali načelnika vlade na Novo leto, temveč da so tudi vsi uradniki in uslužbeni do najbolj ponižnega, obiskali svoje predpostavljene ter izrekli svojo čestitke.

Voditelji fašistovskega režima so dosedaj sledili tej stari navadi, ki je uničila delo več dni pred Novim letom in po njem.

Ministrski predsednik Mussolini pa je izdal svoj cirkular, v katerem je prepovedal vse take obiske in slične cerimonije.

Dosedaj pa ni kralj uveljavil nikakih odredb, da prekine tradicionalne novoletne obiske v kraljevo palačo od strani članov diplomatskega zbora, akreditiranega pri Kvirinalu.

Papež nima očitno nikakega namena, da bi moderniziral vatičanske tradicije v tem oziru. Prišel je z novoletnimi cerimonijami večer, ko je sprejel plemenitaje ter švicarsko in palatinatsko stražo.

Takom naslednjih par dni bo sprejel kolegij kardinalov, diplomate, visoko svečenstvo in vatičanske dostojanstvenike, kojih obiski so regulirani od več stoletij stare etikete. Vse to bo značilno sijajen prizor, kajti udeleženci bodo nosili srednjeveške obleke.

Roosevelt poudaril službo županovemu tajniku.

Novo izvoljeni guverner države New York, Roosevelt, je poudaril večer sedanjemu tajniku župana Walkerja, Charles S. Handu, mesto tajnika.

Roosevelt je prišel iz Hyde Parka v New York ter se posvetoval z županom Walkerjem in številni drugimi demokratičnimi voditelji.

POMOČNIK GOV. SMITHA BO ODPSTOPIL

Graves bo zapustil kaptol v Albany po 36 letih. — Pomočnik guvernerja Smitha se bo umaknil, da postane član bondne tvrdke.

ALBANY, N. Y., 27. decembra. George B. Graves, sedaj pomočnik in tajnik guvernerja Smitha, bo postal član tvrdke Ryan & Graves, Inc., takoj po prvem januarju, kot je bilo oficijelno objavljeno večer.

Nova tvrdka se bo pečala s Surety bondi in splošnim zavarovanjem. Partner Mr. Gravesa je John J. Ryan, prejšnji podpredsednik Rose & Kiernan v Albany.

Stirinjast guvernerjev države New York se je od časa do časa poslužilo izkušnosti Mr. Gravesa. Njegovo napredovanje v eksekutivnem departmentu je bilo redno in pogosto. Konečno, tekoma administracije guvernerja Smitha, je bil dvignjen na najvišje mogoče mesto, na mesto tajnika in pomočnika guvernerja.

Mr. Graves se bo umaknil z odlikovanjem, da je bil edini tajnik, ki je kdaj nosil naslov pomočnika guvernerja. Po postavi je bilo to ime oficijelno podeljeno s službo, a je bilo v zadnjem času razveljavljeno.

E. Stuart dosegel 75 let.

PHILADELPHIA, Pa., 28. dec. Edwin Sydney Stuart, philadelphijski župan od leta 1891 do 1895 in guverner Pennsylvanije je postal danes star pet in sedemdeset let.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din. 500	\$ 9.30	Lir 100	\$ 5.75
" 1,000	\$ 18.40	" 200	\$ 11.30
" 2,500	\$ 45.75	" 300	\$ 16.80
" 5,000	\$ 90.50	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 180.00	" 1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim zvezam v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREH TEDNIH "NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—"

SAKSER STATE BANK

32 COBTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: Barclay 0380

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	...\$7.00
in Kanado	Za pol leta	...\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	...\$7.00
Za četiri leta	Za pol leta	...\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenjši nedelj in praznikov.

Denar brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoll pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnja bivališča naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Barclay 6189.

ZA UVELJAVLJENJE PROHIBICIJE

Pravijo, da izkušnja uči človeka. Je že res, toda le do gotove meje. Običajno bo pa najrajši jalovec dobre nauke dajal.

Ko se lovci vračajo brez plena z lova, ve sleherni povedati napake svojega tovariša, in prizna, če je poščen, včasih tudi svojo lastno pogreško.

Po zadnji svetovni vojni se nihče tako ne širokosti kot generali, ki so vojno izgubili. Do najmanjše podrobnosti navedejo povode in vzroke svojega poraza. In kako lepo ga znajo olepšati in opravičiti. Kriv je seveda vedno le nasprotnik ali pa kaka višja sila v komandi ali ministrstvu, ki se ni hotela pokoriti generalovi razboritosti.

Isto je opažati pri vseh slojih in v vseh strokah.

Pred leti je bil naprimer v New Yorku prohibicijski administrator Chester P. Mills.

Poverjena mu je bila izvedba prohibicijske postave. Pa ni revež dosti ali nič opravil. Opravil je le toliko kot so njegovi predniki, oziroma ljudje, ki so prišli in bodo prišli za njim. Možak tedaj ni dosti vedel, zdaj pa naenkrat vse ve.

Poleti je razglasil milijonar W. C. Durant, da plača \$25,000 tistemu, ki mu sestavi najboljši načrt za izvedbo suhaške postave.

Oglasilo se jih je dosti. Med njimi tudi Mills, in Mills je dobil nagrado.

Če je njegov načrt res najboljši, kar jih premore ameriška oziroma suhaška iznajdljivost, bi bila sveta dolžnost merodajnih krogov, da moža zopet postavijo na odgovorno mesto ter mu dajo priliko, da načrt vdejavstvi.

Toda zdi se, da še vedno velja neizprosno pravilo o veliki razliki med teorijo in prakso.

In zdi se, da je dal milijonar W. C. Durant petindvajset tisočakov za prazen nič.

Najbrž jih je lahko zaslužil in jih bo lahko pogrešal.

Toda vseeno bi bilo boljše, če bi jih daroval v kako bolj plemenito svrhu.

URADNI ŠIMEL

V Bostonu je naprosil Ralph R. Heard zakonodajno države Massachusetts, naj ga prizna kot enakovrednega državljana.

Ralph P. Heard je ugleden in znan bostonski arhitekt. Že dalj časa je nameraval odpotovati v inozemstvo, pa ni mogel, ker mu ni hoel dati državni department potnega lista.

Zakaj ne? Zato, ker Heard ne more navesti imena svojih starišev ter dokazati, da je bil rojen v Združenih državah.

Ko je bil star dve leti, ga je vzela za svojega ameriška rodbina v bližini Bostona.

Svojega krušnega očeta in krušno mater je smatral za pravega očeta in pravo mater.

Šele ko je bil polnoleten, sta mu razodela, da nista njegova prava roditelja. Imena svojih starišev ni nikdar izvedel.

Zdaj bi rad odpotoval v inozemstvo, da bi izpopolnil svoje študije. Pa ne more, ker je človek brez domovine.

Morda ravnajo v tem slučaju zvezni uradniki soglasno s postavo.

Ko so pa zvezni uradniki leta 1917 določili Mr. R. E. Herda za vojaško službo, ga niso vprašali, kako je bilo ime njegovim starišem in tudi rojstnega lista niso zahtevali od njega.

Nihče se ni brigal za njegovo državljanstvo, ko je odpotoval z ameriški vojniki v Francijo, in nihče ni dvomil o njegovem ameriškem državljanstvu, ko je avanziral za častnika v ameriški armadi.

Kaj bi storili z njim, če bi rekel leta 1917: — Jaz ne vem, kdo sta bila moj oče in mati in ne vem, kdaj sem bil rojen.

Najbrž bi ga zaprli, ali bi mu pa s silo oblekli vojaško suknjo.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

AFERA S PONAREJENIMI ZRELOSTNIMI SPRIČEVALI

V Subotici so prišli na sled premetenim sleparijam. Gre za odkritje ponarejenih zrelostnih spričeval in afera zavzema tako velik obseg, da se bo nedvomno razvila v velik škandal. Subotička policija je bila namreč te dni anonimno obveščena, da hodijo po Vojvodini sumljivi agenti, ki ponujajo zrelostna spričevala na prodaj. Policija je aretirala več osumljencev, ki so razpečevali spričevala. Dognala je, da je v afero zapleten šolski direktor Reszler iz Budimpešte, ki je prvi pričel s falzificiranjem zrelostnih spričeval. — Spričevala so bila tako spretno ponarejena, da ni nihče slutil falzifikata. O tem priča tudi dejstvo, da so si mnogi s ponarejenimi spričevali zasigurali službo, privatno ali državno, čeprav niso imeli zadostne kvalifikacije. Baje je v afero zapletenih več tisočih subotičkih meščanov. Samo v Subotici je okoli 100 ljudi, ki so si znali s falzifikati priboriti službo. Policija se je v svrhu nadaljnjega postopanja proti razpečevalcem falzifikatov, kakor tudi proti onim, ki so si na ta način zasigurali državno službo, obrnila na prosvetno ministrstvo, ki ji bo dalo potrebno navodila.

KRVAVA TRAGEDIJA MLADIH RAZUZNANCEV

Vukovar je bil pozorišče krvave tragedije, ki je razburila vse prebivalstvo drugače mirnega mesta. V Vukovaru sta živela že nad 16 let v konkubinatu 45 letni Johan Felzinger in 46 letna Pavlina Reinstahl. Še pred tremi leti sta živela v miru in zadovoljstvu. Reinstahl je sejmarija, a Felzinger je hodil na delo in tako sta si služila prav lepe denarce. Toda pred tremi leti so se pričeli nad njunima glavama kupičiti črni oblaki. Miru in zadovoljstvu je bilo naenkrat konec, zato so pa bili prepri in celo pretepi na dnevnem redu. Reinstahl, ki je popreje na sejmih zaslužila lepe denarce, se je vračala zadnje čase s prazno mošnjo, češ, da ni kupčije. To se je zdelo Felzingerju zelo čudno in mislil je, da nekaj ni v redu. In res! Izvedel je, da ima žena ljubavno ramerje z nekim Stjepanom Gasterom, delomirnežem in zapravljivcem. Mož se je izdajal za Riharda von Gaster, bil pa je tudi agitator socialistične stranke. Klátil se je po sejmih, agitiral je za socialiste, a seljake je sleparil z raznimi dovoljenimi in nedovoljenimi igrami. Na sejmju v Petrovcih se je seznanil z Reinstahlom. Ko sta se z večjo družbo vračala domov je Gaster namenoma zaostal in prosil Reinstahl, naj ga

IZ ŠPORTNEGA SVETA

... (Text continues with sports news, mentioning a race and a horse named 'Dobro'.)

počaka. In res ga je počakala. Vse to, zlasti pa pogosti sestanki priležnice z Gasterjem, niso ostali Felzingerju prikriti. Ljubica mu je celo priznala, da jo je Gaster posilil in često mu je zabrusila v obraz, da ga zapusti in da pojde h Gasterju. Nekdo jo je Felzinger celo zapodil, toda zopet sta se pobotala in vrnila se je k njemu. Tu dne pa je Reinstahl izjavila Felzingerju, da je Gaster zahteval, da pride k njemu. Dal ji je polurni rok in jizzagrozil, da če ne pride, ubije njo in Felzingerja. Reinstahl, da ni hotela ubogati, marveč se je zaklenila v Felzingerjevo stanovanje. Na dvorišču se je medtem Gaster res pojavil. Vsa v strahu je skočila Reinstahl pred Felzingerja in zakričala: "Ubij me, ubij me!" — Flegmatično je segel Felzinger po nož in jo večkrat sunil v prsa. Nesrečnica se je zgrudila mrtva na tla. Felzinger je vrgel nož proč in odšel na policijo, kjer je prijavil umor. Zagovarjal se je, da ga je sama prosila, naj jo zabode, kar bo najbrž res. Gasterja so namreč nekateri pričre res videli, ko se je potikal po dvorišču in ko je skušal siloma vdreti v stanovanje. Policija je aretirala tudi Gasterja, ki je menda moralni krivec krvave tragedije in tudi njen inejator. Mož se je pri zaslišanju zapletel v razna protislovja.

SAMOMOR STAREGA ČUDAKA

V vasi Dobrina pri Rumi je vzbudila te dni senzacijo vest, da je izvršil samomor 55 letni seljak Dušan Arnički. Mož je bil vse svoje življenje čudak. Bil je zelo pobožen, rad je zahajal v cerkev, postal se je ob zapovedanih dneh in znal je vaščanom razlagati sveto pismo. Radi so zahajali vaščani k njemu, saj jim je znal vedno svetovati in preperečiti marsikatero zlo. Zadnje dni se je Arnički več dni zaporedoma postil. V petek so ga vaščani čuli, ko je veselo prepeval cerkvene pesmi, a nenadoma je petje utihnilo. Sosedom se je to čudno zdelo, vdrli so v njegovo stanovanje in našli so ga v mlaki krvi. Siromak si je z nožem preparal trebuh. Bil je že mrtev. Kaj ga je gnalo v smrt, ni znano, zdi se pa, da je izvršil harakiri v verski blaznosti.

TAJINSTVEN VLOMILEC

V Sarajevu se je pojavil tajinstveni vlomilec, ki strahuje vse mesto. Vlomilec je pred dnevi obiskal Napretkovo palačo in je s svojo drznostjo in pogumom razburil vse stanovake. Vlomil je najprej v stanovanje restavraterja Draga Pozniča. Pozničeva soproga je prišla okoli 9. ure domov. V kopalnici je opazila na tleh zmečkane hlače svojega moža, za kar se pa ni menila. Nato je legla v posteljo in v zela v roko časopis. Teček, ki je pa trdno spal. Gospa je mislila, da se je zbudil njen sinček, ki je p atrdno spal. Gospa je sopot zadremala. Iz polsna jo je zopet zbralil ropot. Vstala je in šla pogledat k sinčkovi postelji. Tedaj je skočila inpad njene postelje moška postava in zbežala v kopalnico. Pozničeva je začela klicati na pomoč. Soseleje so prihiteli na pomoč. Kmalu je pričel tudi sam Poznič s policijo. Preiskali so stanovanje do zadnjega kotička, toda vlomilec ni bilo, kakor da bi se bil pogreznil v zemljo. Vlomilec je najbrž vdril v stanovanje, ko ni bilo nikogar doma. Odprl je vrata s ponarejenim ključem in jih zopet zaprl. Začel je iskati po stanovanju. Iskal je najbrž denar in dragocenosti. V osmrti je dobil novo obleko Draga

Srečno Novo Leto!

MIMI ARKO, Brooklyn, N. Y.

Pred menoj si rđal razpeto:
kakor pismo nezafeto,
jasno kot nebena sinja,
vrt, kjer ni še sja stopinja.

Doba nova se začenja,
vstaja polna hrepenenja,
Upa vanka zdrava duša
sladko upanje brez konea;
maj življenje se bolj skuša,
dostil je se v svetu sonca!

Šel si kdaj skozi mrak in mraz?
Škrb ti legla na obraz?

Morda kdaj je tihla bol
ti razjedla arca pol?
Vse v črepijah je ostalo
morda, kar življenje dalo
sladko-lepih je obljub.

Stran sedaj vse misli črne!
Vse izbitne in zagrne
noveletni naj poljub!

Naj vesela žarek zlat
pride spet povasovat.
S srečo naj bo vsem odeto
od usode Novo leto!

Pozniča in se je začel preobličiti. Tedaj je vstopila restavratereva soproga. Tat je imel na sebi suknjo in telovnik, hlače pa ni utegnol obleči. Zato jih je pustil na tleh v kopalnici ter se napol oblečen skrtil pod posteljo. Ko se je soproga prebudila, je skočil izpod postelje in zležal na teraso ter zaklenil za seboj vrata. Tu je videl, da bi bil umevarno skočiti z drugega nadstropja na cesto. Zato se je vrnil v predsobo in preiskal torbico restavratereve soproge, v kateri je našel ključ v 100 Din. Odprl je vrata stanovanja, jih takoj zopet zaprl ter pustil ključ v vratih. Potem je pobežnil po stopnicah ter ušel zasledovalcem, ki so ga med tem iskali v stanovanju. Policija drznega vlomileca zasleduje.

BRIDKA USODA MLADEGA ZAGREČANA

Pred zagrebskimi sodniki se je te dni zagovarjal zaradi tatvin 21letni Nikola Malurac. Malurac je star grešnik in njegova usoda je žalostna. Pred soliščem je pripovedoval vse svoje trpko življenje in videti je bilo, da ni sam kriv svoje nesreče. V mladosti je bil brez prave vzgoje. Vse, kar je imel od doma, so bile batine. Ko je nekoliko odrasel, ga je oče poslal k sosedu krave past. Domov se je vrnil šele čez par let. Zvedel je, da mu je mati umrla, a oče je vse imetje pogнал po grlu. Hotel je v šolo, pa ni imel sredstev. Zato je moral skrbeti za vsakdanji kruh. Sekal je drva, prodajal po kavarnah razglednice itd. Seveda se s tem ni mogel preživljati. Spal je večinoma po kozoleh, zmroval je in stradal. Medtem je bil njegov oče radi vloma obsojen na tri leta ječe. Iz zapora je pisal sinu in ga prosil, naj mu pošlje denarja. Nikola si je mislil: Oče je le oče! — Dobil je službo v kinu "Metropol" in dasi je imel samo 500 Din mesečne plače, si je odtrgoval od ust in je očetu vsak mesec pošiljal denar. Če ga ni imel, je de-

lal dolgove. Zabredel pa je tako v dolgove, da je moral službo zapustiti. Zopet je pohajal po kavarnah, prodajal razglednice in delal okvirje. Sprva je še šlo in se je za silo nekako preživljal. Ko pa je bil izpuščen oče iz zapora, je mogel skrbeti tudi zanj, zakaj v zaporu si je nakopal težko bolezen. Ni mu preostajalo drugega, nego da krade. Izvršil je več manjših tatvin, dokler ga niso prijeli. Polnih 18 mesecev je presedel v preiskovalnem zaporu, obsojen je bil pa samo na tri mesece ječe. Čim se je vrnil iz zapora, je bil zopet brez službe. Nihče ga ni hotel sprejeti v službo in bil je zopet prisiljen krasti. Tako je znova sedel na zatožni klopi v Mitrovići skupaj s sedmimi drugimi grešniki. Obsodili so ga na štiri leta ječe. Ker se je v zaporu lepo vedel, je imel več svobode. Ko je nekdo obšel, so ga oddali v bolnico, iz katere je pa pobežnil. Prišel je v Osijek, toda povsod so mu pokazali vrata, češ, saj imamo domačih delavcev dovolj! In zopet se je napotil v Zagreb. Tam so ga že poznali. Ni mu pač preostajalo drugega, nego krasti. Zato se je zdaj zagovarjal pred sodniki. Ko je končal svojo žalostno povest, ki je verna slika socialne bede, je rekel sodnikom: Prosim vas, hodite obzirni z menoj. Verujte mi, da se kesam, vem, kaj je jetniško življenje in svečano vam obljubljam, da ne bom nikoli več kradel, pa margari, da bi moral od gladu poginoti. Saj bi rad delal, pa me nihče noče! Očitajo mi tatvine, očitajo mi, da je moj oče lopov itd. A kdo me je vzgajal? Mar sem kriv, da sem začel na kriva pota? Tako je končal Malurac. Toda paragrafi ne poznajo usmiljenja in tako je bil Malurac zopet obsojen na dve leti ječe.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ
JI SLOVENSKI DNEVNIK
V AMERIKI.

Osebna posojila.

Človek pride v svet, v svet, da rabi denar za kak sprejetovanje... (Text continues with details about personal loans, interest rates, and terms.)

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

Peter Zgaga

Po železniških vagonih je na steini v stekleni skatnji ključka, ki je z motovozom zvezana s posebnim znamenjem na lokomotivi. Če se tisto znamenje premakne, mora strojevodja vlak kolikor mogoče hitro ustaviti.

To je znamenje, da so na vlaku roparji, da je kdo zdvijal ali da se je zgodila kaka druga nesreča. Včasih si pa tudi kdo privoščil nedopustno in neumno šalo ter odla za znamenje, da je ta ali oni ozioroma ves vlak v veliki nevarnosti.

Zavora je bila potegnjena, vlak se je sunkoma vstavil.

Sprevodnik je šel od potnika do potnika in spraševal, kdo in zakaj je to storil.

Toda nihče se ni hotel udati.

— I, sama se tudi ni potegnula, — je menil sprevodnik ter začel potnike natančneje opazovati.

Eden je bil posebno nervozen ter je hitel sprevodnika spraševati: — Moj Bog, moj Bog, koliko časa bomo pa še stali. Meni se mudi, meni se strašno mudi. Moj Bog, če bom zamudil.

— Kam se ti mudi, prijatelj? — ga je vprašal sprevodnik.

— K poroki grem. Poročil se bom. Sedaj je devet. Ob desetih bi bil komaj ob desetih na prihodnji postaji. Oh, sedaj pa ta zamuda!

Sprevodniku se je zresnil obraz. Kot tožnik na obtožena je pokazal najj rekoč:

— Ti si to storil. Ti si potegnil zavoro. Poznamo take tiče.

*

Amerika je najbogatejša dežela na svetu. Ne rečem baš, da vsi lahko in komodno žive, toda v primeru z drugimi deželami so za povprečnega človeka tukaj dosti boljše prilike kot kjerkoli drugje.

Prilik je torgi dovolj, bogastva dovolj in vsega dovolj, komur je sreča kolikajaj mila.

*

En sam nasvet ti pa dam prijatelj. V Ameriki so namreč tudi razne nevarnosti. Na vseh koneh in krajih prete in celo v hišo prihajajo.

Zato me dobro poslušaj in si dobro zapomni moj svet:

Tistega se boj, ki ti v Ameriki kaj zastonj ponuja. Če te na eestni ustavi in ti hoče po vsej sili kaj zastonj dati, se mu izogni v veliki omkvin. Če ti pride v hišo in ti kaj zastonj ponuja, ga enostavno vrži preko praga. Boljša je prava zamera kot zadnja. Žal ti bo, če ne boš tega storil.

*

Če nimaš hinavskega in licemenskega obraza in če se pretvarjaš, ne znaš, boš moral hoditi precej dolgo po New Yorku, predno boš v potrebi sfehtal en sam ubogi cent.

*

So pa ljudje, ki zvedo za tvoj naslov, ti pridejo v hišo, ti izkazujejo vse mogoče časti in ko se jim zdi, da si že dovolj počaščen, ti začno ponujati brezplačno hote, hiše, avtomobile intakodolje.

Taki so najbolj nevarni. Če jih baš preko praga nočeš metati, jim enostavno reči, da imaš tudi ti dosti stvari zastonj naprodaj. In šli bodo kot bi pokadil za njimi, misleč, da si norec ali lopov.

*

To je precej resna zadeva in bi pravzaprav ne spadala v mojo kolono.

Omenil sem jo pa zato, ker je bilo zadnji čas v New Yorku zopet nekaj rojakov tako "srečnih", da so "lot zadeh". Nekateri kar pa dva aii tri.

Če ti pride agent sporočit, da si "lot zadeh", ga boš najlažje odgnal, če mu rečeš, da mu ga daš za petindvajset ali petdeset centov, kar bi bila za lot in za agenta prokleta dobra kupčija.

Toda nisi počenega groša ti ne bo pokazal.

Torej še enkrat: V Ameriki ni nič zastonj. Če tudi kaj zastonj dobijo, je to le navidezen dobiček. Ponavadi te bo kostalo desetkrat več kot je vredno.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MRTVECI V POSETIH

Aleksander Vlahuta:

Sedeli smo pri čaju in govorili o sanjah, telepatiji in sugestiji. — Povedati vam hočem, kaj sem doživel pred štirimi leti! Je dejal Ghemis in si prižgal cigareto. — Bil sem državni pravdnik v Faltieni. Nekega večera sem sedel s prijatelji v restoranu; vsi smo bili razigrane volje. A mahoma sem postal nemiren in tesnoba me je obšla. "Ali ti ni dobro? Pobledele si!" me je vprašal prijatelj. Ne pomnim več, kaj sem mu odgovoril. Hitel sem domov, kakor da me nekdo klicje. Vprašal sem slugo, če me je kdo iskal, in čutil sem se, ko je dejal, da ni bilo nikogar. Kljub temu se nisem mogel pomiriti. Hodil sem po sobi in skušal zatrepi v sebi dvom, a ni se mi posrečilo. Uro kasneje sem prejel brzojavko. "Venara nekaj!" "Pridi takoj. Venara umrla." Brzojavko mi je bil poslal brat. Štiridesetleten se je bil oženil s sedemnajstletnim dekletom. Bil je surov in skop, ona pa nežna in izobražena. Lahko si predstavljate, kaj vse je morala sanjati. Venara pretrpeti v zakonu z možem, ki je imel zmisel edino za denar in dobro jed. Lepotica je bila, ko sem jo prvič videl pri njeni poroki — a leto dni kasneje je bila le še senca same sebe. Neprispan sem dospel v mesto in hitel k bratu. V gostinski sobi je ležala uboga svakinja, med svečami na mrtvaškem odru. Stara služabnica je odganjala muhe, ki so letale okoli njenega mirnega obličja.

NOVO LETO — NOVO ŽIVLENJE

Kaj zamorete želeli, da vam prinese novo leto? Nekaj kar je v resnici vredno. Ali je sploh nekaj večje vrednosti od zdravja? Gotovo ne! In vi ga lahko imate, ako je

TRINERJEVO GRENKO VINO

vaš družabnik. Ta čudovita tonika prinaša čisto misel, ojača življensko moč, zgradi energijo, ter vas napravi misleče za bodočnost, očisti vaš prelativni sistem, očlene vse strupene snovi, ki se vsesvajajo v kri. Mr. George B. Layman nam je pisal iz Larchmont, Pa., okt. 31.: "Imel sem strašno bolečino v mojem hrbtu in vse radi zaprtice. Dve dozi Trinerjevega grenkega vina — pa je zaprtica in bolečina iz hrbta prešla." Kupite si ga sklenleno pri vašem lekarnarju. Pišite na Jos. Triner Company, 1333 So. Ashland Ave., Chicago, Ill., za brezplačni vzorec (enega vsaki družini). V vsakem zavoju Jos. Trinerja grenkega vina so vrednosti kuponov. — Srečno Novo Leto! (Adv.)

Rojaki!

Pridružite se številnim našim vlagateljem, IZRABITE PRILIKO, KI JO NUDIMO ZA NOVO LETO

namreč:

Vse vloge, ki jih prejmemo do včevši 12. JANUARJA 1929, bomo obrestovali že od 1. januarja po —

4 1/2%

(Dosedanja obrestna mera je bila 4%)

Nadaljnje vloge se obrestujejo od prvega vsakega meseca naprej.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street : : New York, N. Y.

IZKOPAVANJE V PALESTINI



Zanimivo starino so izkopali starinosloveci Pennsylvanske univerze v Palestini. To je mali bronast kipec ter predstavlja psa. Znanstveniki sodijo, da je kipec star najmanj 1500 let.

Ponarejanje umetnin v Italiji.

Američani imajo denar in zato si lahko marsikaj privoščijo. Po vojni, ko je Evropa ubužala, so kar trumoma prihajali v Evropo in pokupili vse, kar se je dalo. Zlasti so pridno odnašali čez veliko lužo razne umetnine in antikvitete, za katere so plačali za evrop. razmere sicer horendne, a zanje razmeroma bagatelne zneske. Ker je bila večina držav na robu gospodarskega propada, ni čuda, da so Američani lahko odnašali, kar jim je ugajalo. Saj so imeli dolarje. Tako so v Ameriko počasi odjadrali najlepše in najznamenitejše umetnine vseh časov. Američani so kupovali slike in kipe, gobeline, skulpture in sploh vse, kar ima kako umetniško vrednost. Dogodilo se je celo, da so v Franciji porušili star, v renesančnem slogu zgrajen grad in prepeljali vse dele v Ameriko, kjer so ga nanovo zgradili. Fantastično idejo si je izmislila neka ameriška milijonarka, ki ne ve, kam bi z denarjem. Toda često se dogodi, da Američani prav pošteno nasedejo. Tako so naselili te dni tudi v deželi antike — Italiji. Tam so namreč prišli na sled velikanskim sleparijam, odnosno ponarejanju umetnin. Zdi se, da bo iz afere, ki zavzema vedno večji obseg, izcimil pravecat skandal. Pred dobrim letom sta se pojavila pri rimskem kiparju Dosseni dva starinarja, ki sta z njim zaključila večjo kupčijo. Naročila sta, naj jima izkleshe različne sohe iz 14. in 15. stoletja. Dala sta mu na račun večji znesek, izjavila sta pa, da so sohe namenjene za okraz ameriških cerkva in da mu bosta dalo kraljevske honoritale. Kipar je bil zadovoljen in je pričel z delom, ne da bi slutil, da ima opraviti s sleparji. Za delo sta mu dala okoli 650.000 lir, dasi sta v pogodbi pristala na 1.900.000 lir. Podjetna antikvarja sta izjavila, da ne plačata nobenega beliča več in če mu ni všeč, naj ju toži. Dossena je res tožil, ne da bi vedel, kakšna je usoda njegovih del. Morda bi ostala zadeva zanj in za druge za vedno zagonetka, da mu ni prišlo naključje na pomoč. Pri njem se je namreč oglašil neki Benečan, trgovec z umetninami. Pokazal mu je fotografijo kopije Donattijevaga reliefa. "Ali veste," je vprašal, "kdo je napravil te skulpture?" "Naravno," je odgovoril kipar, "sam sem jih izklesal." Kipar je takoj sprevidel, da je nasledel dvema sleparjema. Benečan mu je namreč pokazal celo kopije fotografij soh, reliefov in kipov, ki jih je izdelal po naročilu obeh antikvarjev in omenil, da se dela v Ameriki prodajajo za fantastične vsote kot originalni. Zanimivo je, kako so prišli slepariji na sled. V New Yorku je milijonar Frick ustanovil veliko umetniško galerijo, čije zbirke tvorijo zgolj originali. Ko je milijonar umrl, je njegova hčerka Elena podedovala vse njegovo ogromno premoženje. Del premoženja je bil pa namenjen izključno za ohranitev galerije in za nabavo novih umetnin. Hčerka je bila tudi strastna ljubiteljica umetnin, vendar ni smela nikogar kupiti, predno ni z nakupom soglasala ko-

SAMOMOR BIVŠEGA PODŽUPANA

Te dni je bila policija v Pragi obveščena, da leži v bančnem zavodu Praške finančne družbe dr. Antonin Štych in da je že mrtev. Redar je res našel mrtvega 67 letnega dr. Antonina Štycha, ki je imel za desnim ušesom zevajočo rano. Sedel je v naslanjaču za pisalno mizo, glava mu je visela nazaj in bilo je jasno, da je nastopila smrt takoj, ko je krogla prebila glavo. Na pisalni mizi je ležal kosček papirja, iztrgan iz blagajniške knjige. Na papirju je bilo s svinčnikom v naglici napisano: "Gospod tajnik, pojdite mirno doli in povejte najbližjemu redarju, kaj ste videli. Ne kličite ljudi in ne povejte nikomur, kaj se je zgodilo." Pri mrtvem niso našli nobenega pisma, ki bi pojasnilo vzrok samomora. Dr. Štych v petek popoldne ni prišel domov. Popoldne je bil nekam nervozen in prosil je tajnika, naj pride ob 4 v njegovo pisarno. Ob pol 4 se je ustrelil. Pokojnik je bil predsednik omenjenega denarnega zavoda. Bil je sploh zelo agilen na finančnem polju in sodeloval je pri raznih denarnih zavodih. Nihče ne ve, kaj ga je gnalo v smrt. Po poklen je bil dr. Štych zdravnik. Udeleževal se je tudi politično. Od 1. 1899 je bil skoro nepretrgoma član občinskega sveta, kot zastopnik staročeske stranke. Podžupan mesta Prage je bil dvakrat, zadnjič pod županom dr. Grošem. Zapustil je vdovo in hčerko, ki je poročena z znanim češkim tovarnarjem Wiesnerjem.

KNJIGE

VODNIKOVE DRUŽBE

za leto 1929

smo raspoložli onim, ki so jih naročili. Ostali so nam samo še trije izvodi. V zalogi namo še nekaj lanskih in predlanskih Vodnikovih knjig. Zbirka — štiri jako zanimive knjige — stane \$1.50.

Knjigarna Glas Naroda, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"!

misija, katero je v oporoki določil njen oče. Seveda je bila Elena takoj navdušena za nakup prekrasnih skulptur, ki sta jih v New Yorku nudila napredaj premetena italijanska antikvarja, česda gre za originalna Donattijeva in Simon Martinijeva dela. Komisija je pa dvomila, da gre za originalne. Toda Elena je uporno vztrajala pri nakupu. Končno se je komisija, čije glasovalna pravica je imela isto vrednost, kakor glas same milijonarjeve hčerke, sklenila, da morata starinarja v enem letu dokazati, da gre za originalne.

To je zvedel omenjeni Benečan, ki se je oglašil pri kiparju Dosseni. Seveda je takoj uvidel, da gre za prav spretno aranžirano in umazano kupčijo in je zavezo razglašil. Sedaj poročajo italijanski in ameriški listi na dolgo in široko o tej velepotezni slepariji, v čije ospredju sta starinarja Palestini iz Bologne in Fasoli iz Rima, Dunajčan dr. Moill, trgovec z umetninami Balloni iz Benetk in kipar Dossena, ki je pa pri celi stvari nedolžen.

Sleparija pa bo nedvomno imela tudi druge posledice. Prvič bodo v bodoče Američani pri nakupu starih umetnosti bolj previdni, drugi pa ni prezreti dejstva, da je postal kipar Dossena, ki je bil doslej celo široki italijanski javnosti neznan, kar čez noč slavni. Američani se namreč zanj zelo zanimajo, kajti prepričani so, da je mož, čigar dela so celo izvedene premočila, nedvomno velik genij. Zdi se, da bodo Dosseno zvalil v najkrajšem času v Ameriko in iz revnega rimskega kiparja postane čez noč slaven in bogat mož.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE? KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLE VPELJANE!

Udobnosti, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obsegu, prinašajo našim strankam v korist.

Naši stranki so pomembna nakazila so manjši, valed to naravno, ker pri nas deluje kot pri agentu ali zavezi, ki mora poslati vaše nakazila v izvršeno v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vsakršno tako obratno svezno, da se posreduje našim strankam največjo pomoč.

Naše denarne nakazila odplačane s vsakim brezoparilkom, ki odplača iz New Yorka — tovar brez zamude in nadaljnega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda". Za izdatke nad \$100.— računamo primerne nižje cene, katero vam razveljavljamo operativno pridno nam pošljete nalogo.

Mi imamo največ poslov s strankami iz New Yorka, kar dokazuje, da so lahko skrbni s našim poslovanjem vsak, pa najbo to tako daleč proč od poslovnega središča Amerike.

Poslajte nam vaše prihodnje denarne pošiljave nam v izvršeno.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE — JUGOSLAV BUREAU

Republike Južne Amerike.

Pogled na zemljevid Južne Amerike, ki je sama na sebi dvakrat večja od Evrope, razodeva čudovito bodočnost tega kontinenta — njegove plodnosti na gospodarskem polju, kajti poseduje toliko naravnega bogastva, kakršnega svet potrebuje. Zemljevid pokazuje ogromno prostranstvo kavčkovih gozdov v dolini reke Amazonke, potem velike pokrajine, iz katerih Argentina, Paraguay, Uruguay, Colombia in Venezuela črpajo svoje bogate izvorce živinorejskih pridelkov, solitrišča Čila in Perua, bogate plantaže kave, in sladkorja in kakaa v Brazilu, v Guianah in Colombia in naslage srebra, bakra, zlata in železa v raznih državah.

Kontinent Južne Amerike zavzema površino dvakrat večjo od Evrope in vendarle prebivalstvo šteje le komaj dve tretini skupnega prebivalstva Francoske in Španske. Južna Amerika je edini kontinent, ki še vabi priseljevanje, ker pomanjkanje ljudskih sil je glavna ovira hitremu razvoju kontinenta.

Narava je bila jako blagodarina Južni Ameriki. Ob ogromnih, še nedotaknutih naravnih virih bogastva ima Južna Amerika v svoji notranjščini najboljše vodne poti na svetu. Velikanske reke preseka vajo kontinent iz vzhoda, severovzhoda in jugovzhoda. Reka Amazonka, okoli 4.000 milj dolga, in njeni velikanski pritoki imajo dvakrat toliko plodne dolžine kot reka Mississippi. Reke La Plata, Orinoco, Magdalena in tucati drugih teko tako blizu druga ob drugi, da tvorijo skoraj nepretrgano vodno pot.

Ande so planine Južne Amerike — le v veliko večjem obsegu. Gorovje z rodovitnimi dolinami vmes sega čez vso zapadno stran kontinenta. Vodopadi imajo potenejalno vodno silo, ki se eni na 54 milijonov konjskih sil in od katerih le 680.000 konjskih sil je razvitih do sedaj.

JUŽNO - AMERIŠKE DRŽAVE

ARGENTINA.

Začeni s južnim delom kontinenta prihajamo k najnaprednejši izmed južno-ameriških republik, Argentini. Njena površina je večja od Francije, Nemčije, Italije, Španje, Švedske in Norveške skupaj odnosno je enaka skupni površini pogrskih in pacifičnih držav Združenih držav. Ogromni predeli zemlje, raztezajočih se proti jugu do planjav Patagonije, so last državnega erarja in so odprti za kolonizacijo. Priseljevanje prihaja v glavnem iz Italije in Španje.

Pšenica, koruza, lan in oves so glavni poljedelski pridelki. Industrije sladkorja in vina so jako napredovale. Ovece, govedo, konji, koze in prašiči tvorijo glavno bogastvo na ranah. Mesarstvo se je razvilo v velikansko industrijo. — Tudi tovarniške industrije se povečavajo, dasi tkanine, olja, kemikalije, železine, poljedelske priprave in stroji, steklene it. l. ostajajo še nadalje glavni predmeti uvoza. Na drugi strani igra Argentina veljavno vlogo na svetovnem tržišču kot izvoznik pšenice, kornu, lanenega semena, govedine, masla, lož in volne. Argentina pošilja v Združene države več kot polovico kože, ki jih uvažajo Združene države.

L. 1926 je prebivalstvo Argentine štelo nekaj več od 10 milijonov duš. Buenos Aires, glavno mesto, je moderno kozmopolitansko mesto z več kot 2.300.000 prebivalcev. Druga važna mesta so Rosario, Cordoba, La Plata, Tucuman, Santa Fe, Mendoza, Bahía Blanca.

Velik del industrij v Argentini, zlasti promet in rudarstvo, je v rokah inozemcev, izmed katerih so britanski interesi močno zastopani.

Ustava Argentine je jako slična oni Združenih držav. Republika je razdeljena v 14 avtonomnih provincij in 10 teritorijev. Predsednik republike, ki mora biti katoličan in rojen v Argentini, je izvoljen za dobo šestih let. Parlament obstoja ib senata 30 članov in zastopniške zbornice 158 članov.

ČILE

V primeri z Argentino je Čile (Chile) mala država. Po površini je približno tako velika kot Švedsko in Norveško skupaj odnosno kot Texas. Leži na zapadni obali Južne Amerike in značilna je njena podolgota in ozka oblika ob morju. Dolgost znaša 2.620 milj in povprečna širina je le 100 milj. Severni del republike je nerodovit, ali dve tamošnji provinci producirata 95 odstotkov vsega solitra (nitrata) na svetu. Čile ima ogromne naslage bakra, železa, zlata, srebra in drugih kovin. V republiki je kakih 8.000 tovarniških podjetij, ki zaposlujejo okoli sto tisoč ljudi. Čevlji, izdelani v čilenskih tovarnah, konkurirajo v sosednjih deželah s produkti severne Amerike in evropskih tovarn. Pšenica, ječmen, koruza in krompir so glavni poljedelski pridelki. Govedo šteje 1.900.000 glav in ovae je l. 1924 bilo kakih 4.100.000.

Prebivalstvo šteje okoli štiri milijone duš in je skoraj popolnoma evropskega izvira, ker domorodcev, živčih v čilenskih Andah, takozvanih Auracan Indijancev, je le približno stotisoč.

Kakor mnoge druge države Južne Amerike je Čile doživelo v svoji zgodovini mnogo katastrofalnih potresov, ki so zakašnjevati industrijalni razvoj. Poslednji potres ki se je pojavil kratko pred prihodom bodočega predsednika Zdr. držav v Čile, je povzročil 160 ljudskih žrtev in škodo mnogih milijonov.

Glavno mesto je Santiago s prebivalstvom od več kot pol milijona ljudi. Glavno pristanišče pa je Valparaíso (190.000 prebivalcev). Ostala glavna mesta so Concepcion, Antofagasta, Vina del Mar in Punta Arenas, najjužnejše mesto na svetu.

(Dolje prihodnjic.)

Poroka Marije Šaljapinove, hčerke slavnega ruskega peveca, s kemikom D. D. Gartnerjem, se je vršila te dni v pravoslavni cerkvi v Parizu. Cerkev in prostor pred cerkvijo je napolnilo odlično mednarodno občinstvo.

"Les Cahiers diplomatiques" (Diplomatični zvezki) bo naslov časopisu za visoko politiko, ki ga bo začel izdajati v Parizu znani pariški pisatelj Charles Rivet. Rivet je velik prijatelj Slovanov in obvlada več slovanskih jezikov.

Samotar iz West Enda.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
Za "Glas Naroda" priredil G. R.

51

(Nadaljevanje.)

Civilizacija je v resnici prisilila mrko reko, da teče v ozkih kanalih, izklesanih iz uveljavljenih običajev, a oproščena vezi konvencije je bila duša Elizabete Durward ona primitivne ženske, in glavna točka vseh njenih akcij je bila njena ljubezen do moža in otroka, katerega je rodila.

Nekoč, pred leti, je žrtvovala pravico, čast in vero enega moža v ženstvo na isti neusmiljeni žrtvenik ljubezni. Povest o tej žrtvi pa je bila znana le njej sami in nekemu drugemu — in ta drugi ni bil Durward.

Dva in dvajseto poglavje.

SAKRAMENT LJUBEZNI.

Polni teden je potekel izza noči dogodkov polnega potovanja pri zasledovanju Molly in od trenutka naprej, ko je Garth izročil Saro varstvu Jane Crab pa do trenutka, ko je zadel nanjo pri pergoli v Rose Cottage, stoječi na lestvici, se nista več sestala.

Sedaj, ko se je ustavil pri vzhodu lestvice, se je zavedla Sara, da se je njen duh dvignil do nemogočih višin, ob pogledu na suho, temno lice, obrnjeno proti njej.

— Lavender Lady in Miles šarita krog cvetličnjaka, — je objavila v pojasnilo ter zamahnila z roko v smeri proti bleščemu se steklu onstran ograje.

— Ali sta? — Trent je prekinil svoje iskanje gostitelja in gostiteljice ter bil navidez popolnoma brezbrizen, če ju kdaj najde ali ne. Naslonil se je na enega stebrov pergole ter zrl malomarno v smer, katero je označila Sara.

— Kako je Miss Molly? — je vprašal.
Sara je pomežikala.
— Ravno je pričejala slačiti svojo spokorno obleko ter jo zametala za nekaj bolj priličnega, — je informirala resno.

— To je dobro. Ali ste vi allright po vašem padcu? Vsa ta vprašanja stavi, ker ste slučajno padli iz moje kare ter imam čut odgovornosti.

Sara je stopila z lestvice navzdol predno je odgovorila. Nato pa je pripomnila zbrano:

— Vzelo je natančno sedem dni, predno se je razvil ta čut odgovornosti.

— Ravno nasprotno, skozi celih sedem dni je bila moja želja po vednosti le zadrževana vsled pikov vesti.

— Potem, — je govorila zelo pritaženo, — vas je vest zadrževala proč od Sunnyside-a?

Njegova rjava oči so zaiskrile preko njenega obraza.

— Mogoče pa je bila — diskretna, — je predlagal. — Zreti v izločeno okno, kadar ima človek prazno denarnico, je slaba zabava, kateri se je treba izogniti.

— Ali ste želeli priti? — je vztrajala nežno.

Napol odsotnega duha je odlomil kos mrtvega lesa z bližnjega grma ter ga pričel vrteti med svojimi prsti. Ob njenih besedah se je mrtvi les naenkrat zdrobil v njegovi roki. Za trenutek je izgledalo kot da bo padel strasten odgovor. Nato pa je počasi razklenil svojo pest in zlomljena vejica je padla na tla.

— Ali vam nisem tega še pojasnil, — je rekel počasi, — da ne stopi ono, kar hočem jaz, sploh v red stvari?

Kratek govor, katerega je imel, je bil v gotovem mislu zaključen in v molku, ki je sledil, so se oči moškega in ženske srečale, vpraševale obupno drug drugega ter odgovarjale.

Najti je trenutke, v katerih je skromnost napačna čednost in ko je velika sreča življenja odvisna od zmožnosti ženske, da spozna to in ravna potem. Sari se je zdelo, da je prišel zanjo tak trenutek in absolutna odkritosrčnost njene narave je povsem brez bojzani pričakovala ta trenutek.

— Ne, — je rekla mirno. — Vi ste le meni pojasnili, kar hočete, Garth. Ali se nama je treba še nadalje hliniti?

— Jaz ne razumem, — je zamrmral.

— Ali ne razumete?

Ko je izrekla to, se mu je nekoliko približala in obraz, katerega je dvignila proti njemu, je bil zelo bleđ. Njene oči pa so blestele.

— V oni noči, — ko sem padla, — nisem bila nezavestna.

Za trenutek je zrl nanjo neverno. Nato se je nekoliko pomaknil na stran, se oprijel z roko stebra, na katerega se je opiral, ter bulil vanjo.

— Vi niste bila — nezavestna? — je ponovil tjavendan.

— Ne, — ves čas. Jaz — sem slišala, — kar ste rekli.

On se je medtem navidezno ojunačil.

— O, nebo samo ve, kaj sem rekel v trenutku kot je bil oni! — je odgovoril brezskrbno. — Človek govori divje, kadar je ženska, s katero se nahaja, v krempljih smrti.

Ustnice Sare so se dvignile na vogalih navzgor v smehljaj, — ki pa ni bil niti porogljiv, niti nežen, niti očitajoč, pač pa ekskvizitna mešanica vseh treh. Nato pa je govorila.

— Ali me boš poročil, Garth?

Umaknil se je divje od nje ter se ugriznil v ustnico. Konečno, po dolgem molku, pa je rekel:

— Ne! Ne! — Jaz ne morem!

Za trenutek je bila pretresena. Nato, ojačena od spomina na yse, kar je doživela v oni noči, pa je izzvala njegovo zanikanje.

— Zakaj ne? — Njen glas se je tresel. — Ti me ljubiš.

— Da... jaz te ljubim! — Te besede so prišle kot izrgane iz njega.

— Zakaj me torej ne poročiš?

Njej se ni zdelo, da počne nekaj neobičajnega ali neženskega. Mož, katerega je ljubila, je nosil breme dosti dolgo sam. Prišel je čas, ko mora radi njega in same sebe izviniti resnico iz njega ter ga dovesti do tega, da prodre skozi molk, s katerim je mučil tako dolgo oba. Karkoli naj bi bil izid, bolečina ali sreča, oba sta ga morala deliti.

— Zakaj se ne počes poročiti z menoj, Garth?

Malo vprašanje, skoro brez glasu v svoji napetosti, je udarjalo glasno na njegovo srce.

— Ne skušaj me! — je zakričal hripavo. — Moj Bog! Jaz bi rad vedel, če ti je znano, kako zelo me skušaš?

Prišla je nekoliko bližje k njemu, položila roko na njegovo ramo, dočim so ga njene velike, temne oči še prosile naprej.

Kot da je njen dotik več kot pa je mogel prenesti, je njegova trdo pridržana strast naenkrat izbruhnila skozi ovire, katere je postavil sam krog nje.

[Dolje gribohaja.]

Do smrti trpinčen otrok.

Pred dunajsko poroto se je vršila te dni senzacionalna obravnava, ki vzbuja splošno zanimanje javnosti. Vsi dunajski listi priobčujejo obširna poročila o senzaciji pred poroto. V ospredju afere sta zakonca Antonija in Johan Halaksa, obtožena umora nezakonskega ženinega otroka, 5-letne Marije Stodolak. Dunajska porota že 20 let, t. j. od procesa proti Mariji Hummel, ki je bila radi umora svojega otroka obsojena na smrt in obesena, ni obravnavala tako strahovitega zločina.

Iz obširne obtožnice je razvidno, da je imela mala Matilda pravi pekel na zemlji. Johan in Antonija Halaksa sta pustila otroka, ki jima je bil samo v napoto, cele mesece stradati, mučila sta nesrečno deklico prav bestialno in jo pustila zamrzovati v najhujši zimi tako, da je telesno in duševno popolnoma propadla. Sirota pa je podlegla trpinčenju. Zato je bila roditeljem trn v peti in sklenila sta izbežiti se je. Toda zdravniška preiskava in obdukcija trupla je dognala strahotne podrobnosti: otrok pe imel zlomljeno hrbtnico, na obrazu so se poznali sledovi udarcev in bre, vse telo je bilo marogasto.

Obtožnica navaja, da je bil 22. aprila policijska komisar Adler obveščen, da je bila v okraju Wahring ponoči do smrti mučena 5letna Matilda Stodolak. Komisarju se je zdelo, da otrok ni umrl naravne smrti in odredil je obdukcijo trupla. Obdukcija je pokazala, da je bil otrok pred smrtjo pretepen, poleg tega so zdravniki ugotovili, da je imela Matilda pred meseci zlomljeno roko.

Tudi policijska poizvedovanja so spravila na dan grozne stvari. Obtožnica navaja poročila organov urada za zaščito dece, ki so otroka često našli v skrajno zane-marjenem stanju, lačnega in prezebojčega. Matilda je bila pri krutih roditeljih šele leto dni. Poprej je bila pri svoji stari materi. Pri stari materi je bila srečna in zadovoljna, takoj po prihodu k roditeljem se je pa izpremenila. Lica so ji upadla, postala je plaha in boječa. Priče so izpovedale, da so videli, kako je moralo dekletce klečati v lastnem blatu, a živinski roditelji so otroka privezovali k zidu ali k pohištvo. Pozi-

mi je bil otrok često v nezakurjeni sobi, dočim so bili drugi domači v kuhinji na gorkem. Nekoč je Halaksa otroka tako pretepel, da mu je zlomil desno roko. Njegova mati je morala zato pred sodišče, znala se je pa spretno zagovarjati in je trdila, da je Matilda padla po stopnicah. Bila je oproščena. Značilno je tudi, da je očim otroka peljal šele četrti dan po poškodbah k zdravniku. Vse to priča, da so Halaksovi otroku stregli po življenju.

Kaj se je usodno noč, t. j. 22. aprila zgodilo z otrokom, ni točno znano. To se da sklepati samo iz obdukcijskega poročila in iz izpovedi sosedice Marije Antonink, ki je ponoči čula ropot v stanovanju Halaksovih in takoj nato zamolklo ječanje. Soseda Marija Holicky je čula tri zamolkle udarce. Zdravniki so mnenja, da je Halaksa otroka butal ob zid. Roditelja bi morala čez nekaj dni pripeljati Matildo na urad za zaščito dece v svrhu zdravniškega pregleda. Ker je imel otrok več poškodb in ker so se mu po vsem telesu poznali sledovi udarcev, sta se roditelja zbal in sta zasnovala peklenški načrt izbežiti se otroka.

Morilec sta pri razpravi vse tajila in trdila, da je otrok umrl naravne smrti, češ da ga je zvila božjast. Mož si je pri obravnavi ves čas brisal solze. "Krokodilove solze" je dejal predsednik in prav je imel, kajti dokazi o krivdi zakoncev Halaksa so povsem zanesljivi.

Za razpravo je vladalo ogromno zanimanje in naval na porotno dvorano je bil tako velik, da je policija komaj vzdrževala red. Proces je trajal dva dni. Bestajalni roditelji niso imeli toliko poguma, da bi priznali svoj zločin, marveč so ga trdovratno tajili do zadnjega. Hlinili so celo ljubezen do nesrečnega otroka in očim je pri razpravi pretakal kro-

godilove solze. Publika je bila ogorčena nad takim cinizmom.

Toda vsi izgovori in vse zavijanje zakonca ni pomagalo. Pokopale ju niso samo izjave prič, marveč v glavnem obdukcijsko poročilo priznanega sodnega izvedenca prof. Haberde. Poročilo je nudilo naravnost pretresljivo sliko o trpljenju male Matilde.

Po govori državnega pravdnika, predsednika sodišča in obeh zagovornikov so porotniki potrdili vprašanje o krivdi moža glede umora z 10 : 2 glasovi in vprašanje o krivdi žene glede poskušene umora v istem razmerju glasov. Sodišče je obsodilo Halaksa na 15. njegov ženo pa na 8 let težke ječe.

FAKIRSKI ČUDEŽI NISO ČUDEŽI

Pred ogromno množico gledalcev se je odigrala te dni v pariškem cirkusu (Cirque de Paris) zanimiva tekma med znanim fakirjem Tahra-bejem in novinarjem Heuzeom. Novinar je bil izdal knjigo, v kateri trdi, da so vsi fakirji šarlatani in da se dajo njihovi čudeži napraviti na čisto preprost način, baš zato, ker nimajo nič mističnega na sebi. Tahra-bej je hotel to naziranje potolči. Pozval je Heuzea na tekmo. Ko se je pojavil v cirkusu, so ga

Grofica Falkland



je imela v Londonu trgovino za ženske obleke in klobuke. Toda biznes ni šel. Pred kratkim je morala trgovino zapreti. Časi ko so vlekli plemeniti naslovi in imena, so menda milili.

kodilove solze. Publika je bila ogorčena nad takim cinizmom.

Toda vsi izgovori in vse zavijanje zakonca ni pomagalo. Pokopale ju niso samo izjave prič, marveč v glavnem obdukcijsko poročilo priznanega sodnega izvedenca prof. Haberde. Poročilo je nudilo naravnost pretresljivo sliko o trpljenju male Matilde.

Po govori državnega pravdnika, predsednika sodišča in obeh zagovornikov so porotniki potrdili vprašanje o krivdi moža glede umora z 10 : 2 glasovi in vprašanje o krivdi žene glede poskušene umora v istem razmerju glasov. Sodišče je obsodilo Halaksa na 15. njegov ženo pa na 8 let težke ječe.

FAKIRSKI ČUDEŽI NISO ČUDEŽI

Pred ogromno množico gledalcev se je odigrala te dni v pariškem cirkusu (Cirque de Paris) zanimiva tekma med znanim fakirjem Tahra-bejem in novinarjem Heuzeom. Novinar je bil izdal knjigo, v kateri trdi, da so vsi fakirji šarlatani in da se dajo njihovi čudeži napraviti na čisto preprost način, baš zato, ker nimajo nič mističnega na sebi. Tahra-bej je hotel to naziranje potolči. Pozval je Heuzea na tekmo. Ko se je pojavil v cirkusu, so ga

Kretanje parnikov Shipping News

- 2. januarja: Augustus, Genoa, Napoli
- 3. januarja: Dresden, Cherbourg, Bremen
- 4. januarja: Berengaria, Cherbourg
- 5. januarja: President Roosevelt, Cherbourg, Bremen
- 6. januarja: Conte Grande, Genoa, Napoli
- 7. januarja: New York, Cherbourg, Hamburg
- 8. januarja: Vulcania, Trst (Prvič)

- 11. januarja: Mauretania, Cherbourg, Arabic, Cherbourg, Ile de France, Havre
- 12. januarja: George Washington, Cherbourg, Bremen
- 16. januarja: President Harding, Cherbourg, Bremen
- 17. januarja: Muenchen, Cherbourg, Bremen
- 19. januarja: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
- 23. januarja: Republic, Cherbourg, Bremen
- 25. januarja: Paris, Havre
- 26. januarja: Conte Biancamano, Genoa, Napoli
- 30. januarja: America, Cherbourg, Bremen



V in IZ JUGOSLAVIJE

PREKO HAMBURGA z našimi znanimi parniki: NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUT, RELIANCE, CLEVELAND, WESTPHALIA, THURINGIA

Nenadkritljiva postreba in kuhinja v vseh razredih.

\$198.—
Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ v modernem 3. razredu. (Vojni davek posebej.)

HITRO POŠILJANJE DENARJA PO NIZKIH CENAH. Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na —

Hamburg-American Line
39 Broadway New York

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 11. jan.; 1. febr. Paris 25. jan.; 15. februarja. (Ob polnoči.)

Najkrajša pot po Švicarski. Vsakdo je v posebni kabini s vneli modernimi udobnostmi. — Pijača in slavnja francoska kuhinja. Iaredno niske cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali **FRENCH LINE** 19 State Street, New York, N. Y.

HOLLAND AMERICA LINE

POTUJE UDOBNO HITRA IN DIREKTNA VOZNA V JUGOSLAVIJO

preko Boulogne-sur-Mer, FRANCIJA

Znižanje voznja v III. razredu: Od New Yorka do Ljubljane \$198 in nazaj. (Vojni davek.)

Potovanje s parniki Holland-America Line pomenja udobnost, domače razpokoje, nepraskljivo kuhinjo in postrebo. — Za podrobnosti vprašajte svojega lokalnega agenta ali —

HOLLAND AMERICA LINE 24 STATE ST., NEW YORK CITY

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, prtljaji in drugih stvarih. Vse to mora imeti pri sebi. Vse to mora imeti pri sebi. Vse to mora imeti pri sebi.

Tudi nedržavljeni zamorejo potovati v stari kraj, toda prekretati si morajo dovoljenje ali permit in Washingtona, hodil za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati pranje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naseljskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. Julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prosilec osebnostno, hodil v najbližji naseljski urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji za prosil. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Od prvega Julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave zamorejo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanske svoje moše s katerimi so bile pred 1. Junijem 1928. leta poročene, izven kvote. Jugoslovanska kvota znaša še vedno 671 priseljenec letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, moške ameriških državljanov, ki so se po 1. Junija 1928. leta poročili in poljedelci, ostroma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripuščeni v to deželo za stalno bivanje tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakinj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v isti, pa se no sprejema nikakoli prošnji za ameriškanke vize.

SAKSER STATE BANK
63 Cortlandt Street
NEW YORK

STENSKI ZEMLJEVID ZA VSAKOGAR

Človek, ki čita liste, ne more in ne sme biti brez zemljevida. Poročila prihajajo iz raznih tako malih in oddaljenih točk, da je potrebno znanje zemljepisja, če hočete poročilo popolnoma razumeti. Po dolgotrajnem iskanju smo dobili STENSKI ZEMLJEVID, s katerim bomo brez dvoma ustregli našim čitateljem. Na zemljevidu so vsi deli sveta ter je dovolj velik, da zadosti vsem potrebam.

CENA SAMO \$1.— (Za Canada \$1.20 s poštnino in carino vred.) Poštnino plačamo mi in pošljemo zavarovano.

VELIK ZEMLJEVID JE POTREBEN V VSAKEM DOMU

Edinole veliki zemljevidi zadostajo dnevnim potrebam. Če se morate posluževati atlasa, morate listati po njem in predno najdete, kar iščete, mine ponavadi dosti časa. Pred STENSKIM ZEMLJEVIDOM se pa lahko zbere cela družina in lahko razpravljajo o dnevnih vprašanjih. Na ZEMLJEVIDU lahko natančno ugotovite, kje so se zgodila kaka nesreča, kje je porušil tornado, kam je došel letalec itd. Tudi otroci potrebujejo ZEMLJEVID, ko se uče zemljepisja.

Naš STENSKI ZEMLJEVID je pravzaprav skupina zemljevidov. Ima šest strani, ki vsebujejo približno 6000 kvadratnih inčev. Dolg je 38. širok pa 25 inčev.

Dostikrat ste že čitali v časopisih ali listih o krajih, ki vam niso bili znani. Vase zanimanje bi bilo dosti večje, če bi vedeli, kaj se nahajajo. Z našim ZEMLJEVIDOM je za to potrebi ugodno.

V TEJ SKUPINI ZEMLJEVIDOV SO:

- Veliki in krasni zemljevid celega sveta in vseh kontinentov, tiskan v petih barvah.
- Velik zemljevid Združenih držav, na katerem so vse železnice in ceste.
- Nov zemljevid za paketno pošto in Vodnik po Združenih državah.
- Zemljevidi Pacifičnega oceana, otočja in ameriške lastnine.
- Opis dežel, mest, otokov, rek itd.

27 ZEMLJEVIDOV V STENSKEM ZEMLJEVIDU

Ne odraja se na to, če že imate zemljevid ali atlas, ta STENSKI ZEMLJEVID bo za vas velike važnosti. Ko ga boste en teden imeli, ga ne boste dali niti za pet dolarjev.

NAROČITE GA PRI:

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 82 Cortlandt St., New York, N. Y.